

Ændringsforslag i saa Henseende, er det, fordi jeg er bange for, at det vilde berede Lovforslaget Vanskeligheder paa dets senere Vej. Under den Diskussion, der nu for mange Aar siden, i de første Aar, da jeg var Justitsminister, fandt Sted angaaende en videregaaende Revision af Lyndeloven, viste det sig nemlig, at der, i alt Fald i det andet Ting, var overordentlig stor Frygt for, at der skulde blive indført noget i Studsmaalsbogen, som i nogen Henseende kunde genere Lyndet eller berede det Vanskeligheder, og man kan ikke nægte, at det under visse Omstændigheder kunde ske ved en saadan Paategning. Jeg vil naturligvis ikke betegne det som utilbørligt, at en saadan Paategning kunde hindre Lyndet i at bryde den indgaaede Kontrakt og lade sig fæste andet Steds, thi det vilde være en Fordel ved Paategningen, eftersom man jo ikke skal hjælpe Folk til at begaa noget ulovligt, men Vanskeligheden er den, at en saadan Paategning i Virkeligheden kan være bortfalden paa fuldstændig lovlig Maade derved, at Lyndet og Husbonden blive enige om, at Lyndet ikke skal tiltræde Tjenesten; eller at Kontrakten hæves; naar de, efter at have været et Par Dage sammen, ere meget misfornøjede med hinanden; i saa Tilfælde vil en saadan Paategning i Studsmaalsbogen være generende for Lyndet, i alt Fald naar Lyndet ikke med Lethed kan faa den hævet igen. Der maatte derfor ogsaa gives Bestemmelser om, under hvilken Form den kunde hæves. Jeg mener altsaa, at der kan tænkes Tilfælde, i hvilke Paategningen kunde genere Lyndet uden Skyld fra dets Side, saa at det har sine Betæneligheder at foreskrive Indførelsen i Studsmaalsbogen. Det vil vistnok ogsaa, naar alt, hvad der er Hovedpunkter i Kontrakten, skulde staa i Studsmaalsbogen, let kunde føre til nogen Vidtløftighed. Derfor er jeg glad ved, at der ikke er stillet Ændringsforslag i den Henseende, skønt jeg iøvrigt anerkender, at der kan være noget i den Tanke, hvorpaa det hviler. Jeg skal altsaa i Sagens Interesse, navnlig af Hensyn til dog at faa noget udrettet i denne Sag, tillade mig at anbefale det høje Ting at følge Flertallet.

P. Jensen: Den væsentligste Anke, den højtærede Minister havde, forekommer mig at være den, at det vil være vanskeligt for et offentligt Kontor at arbejde baade for Lyndernes og Lyndesørgernes Interesser. Denne Betragtning kan jeg ikke delc. Jeg kan ikke se, at et saadant Kontor skulde kunne virke mindre heldigt for Lyndet end for

Husbonden. Jeg tror, at det vil virke langt mere heldigt, og at Fæstemændens Virksomhed som Mægler mellem Lyndet og Husbonden ikke vil være til nogen som helst Gavn. Jeg tror, at man helst bør være fri for denne Mæglervirksomhed. Hvad vil det sige at Fæstemanden siger til dem, der vil have en Karl eller Pige, at det er en udmærket god Karl eller Pige, eller til Lyndet, at han har en udmærket god Plads til det? Det siger han i sin Forretnings Interesse, det er Forretningssyn, der lede ham, Jeg tror ikke, at der er noget at befrygte i den Retning, med Hensyn til at et offentligt Kontor skulde virke mindre heldigt end private; jeg tror tværtimod, at det vil virke langt heldigere. Smidlertid kan jeg godt forstaa, at det i Begyndelsen vil være vanskeligt at arbejde med saadanne Kontorer, men i Gangden vil det aabenbart blive til alles Tilfredshed. Jeg taler af praktisk Erfaring, og det er fra det Synspunkt, at jeg har stillet mit Forslag, men jeg kan godt se, at Forslaget ikke har nogen Tilslutning i det høje Ting, og jeg vil derfor ikke fastholde Forslaget, men tage det tilbage.

Formanden: Det ærede Mindretal har altsaa taget sit Forslag tilbage, jeg spørger, om nogen optager det. (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er Forslaget bortfaldet.

Ordføreren (Goss): Jeg vil blot i Anledning af, hvad det ærede Mindretal tidligere har udtalt — det skal ikke blive udførligt, da Forslaget er taget tilbage — gøre en Bemærkning med Hensyn til, at det betegnes som et væsentligt Misbrug, at Fæstemændene overhovedet benytte Medhjælp. Der er ikke Spørgsmaal om, at Forholdet vil blive som nu, thi efter det nye Forslag ville Medhjælperne jo handle paa Fæstemændenes Ansvar, saaledes som det nærmere er præciseret, og deri ligger en Garanti imod, at Medhjælpervirksomheden kan blive saa skadelig, som den maatte under visse Omstændigheder nu er. Jeg kan ganske vist meget vel forstaa og indrømme, at det ærede Mindretal kan have større praktisk Erfaring om disse Forhold, end de fleste andre Medlemmer af Flertallet have, men jeg skal dog bemærke, at jeg i et bestemt Forhold har haft en Erfaring, som viser mig, hvor ønskeligt og særdeles heldigt det er, at man kan vente noget mere af den, der udøver Fæstemandsvirksomheden, end en blot upersonlig Medvirksomhed efter en Protokol hvor særdeles nyttigt det kan være, at Fæstemanden kan have en personlig Kundskabs i Retning